

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-584691-III/08/LN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *18/04/2008*

Pan
Zbigniew Ćwiąkałski
Minister Sprawiedliwości

Kielce Lamory Panie Ministrze

Uprzejmie informuję, że wpłynęło do mnie kilka pism od sędziów, wyrażających protest w związku z zaprezentowaną w moim wystąpieniu do Pana Ministra krytyczną oceną niektórych form protestu, planowanych niedawno przez przedstawicieli środowiska sędziowskiego z powodu braku realizacji postulatów płacowych.

Podstawą nadesłanych protestów były zarzuty, dotyczące rzekomo nieprawdziwych informacji zawartych w moim wystąpieniu. Informacje te dotyczyły zapowiedzi zorganizowania dnia bez wokandy i wykorzystania w tym celu instytucji urlopu na żądanie i zwolnienia lekarskiego. W odpowiedziach skierowanych do protestujących sędziów wskazano, że relacje o planowanej przez sędziów akcji protestacyjnej zawarte były na łamach prasy codziennej, przykładowo na łamach Rzeczpospolitej i Gazety Wyborczej (Gazeta Wyborcza z 18 marca 2008 r. „Sędziowie zastrajkują dopiero po 15 maja?” oraz związany z tym artykułem wywiad z SSN w stanie spoczynku Teresą Romer, Rzeczpospolita z 14 marca 2008 r. „Sędziowie zapowiadają dzień bez wokandy”). Informacje te nigdy nie zostały sprostowane. Ponadto propozycje takie były także dyskutowane na forum Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. W odpowiedziach skierowanych do protestujących sędziów, rozumiejąc zgłoszone przez środowisko postulaty płacowe, podtrzymałem swoje stanowisko, że zorganizowanie dnia bez wokandy i wykorzystanie w tym celu instytucji urlopu lub zwolnienia lekarskiego nie da się pogodzić z godnością i misją zawodu sędziowskiego.

Protestujący bardzo mocno akcentowali konieczność zapewnienia sędziom - zgodnie z art. 178 ust. 2 Konstytucji - materialnych warunków niezawisłości, wiążąc oczekiwania w tym zakresie przede wszystkim z odpowiednim poziomem płac.

Znalazło to przykładowo odzwierciedlenie w licznych pozwach skierowanych przeciwko Sądowi Okręgowemu w Łodzi, kwestionujących konstytucyjność obowiązujących regulacji płacowych w tym zakresie z pominięciem bardzo dobrych wskaźników ekonomicznych Państwa Polskiego, faktu istotnego obniżenia składki rentowej dla ogółu pracowników i związanego z tym znaczącego wzrostu przeciętnego i minimalnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Sródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych skierował w tej sprawie kilka pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt P 23/08), zawartych w postanowieniach tego Sądu z dnia 6 marca 2008 r. (sygn. akt XP 107/08), z dnia 4 marca 2008 r. (sygn. akt XP 98/08) oraz z dnia 11 marca 2008 r. (sygn. akt: XP 149/08 i XP 148/08).

Konstytucja ustanawia szereg gwarancji niezawisłości sędziowskiej, w tym odpowiednią sytuację materialną sędziów. W moim przekonaniu ocena tej sytuacji powinna obejmować również instytucję stanu spoczynku, powiązaną ściśle z zasadą nieusuwalności sędziów ze stanowiska. Można przyjąć założenie, że na tle innych form ubezpieczenia i zaopatrzenia społecznego wypłacane uposażenia w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne stanowią korzystną formę realizacji konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego. Ustawodawca objął instytucją stanu spoczynku również prokuratorów.

Kierując się potrzebą zweryfikowania tego założenia oraz działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o przedstawienie informacji, dotyczącej problematyki stanu spoczynku sędziów i prokuratorów oraz wypłacanych uposażeń w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych.

*Zawsze wyraz nacisku
panu Kucharskiemu.*